



Grau

**Infermeria**

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT

**U**MANRESA | UVIC·UCC

## **Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama**

**Nom estudiant:** Carla Samaniego

**Tutor/a:** Núria Obradors

Treball Final de Grau

**Curs:** 2022/2023

# ÍNDEX

<b>RESUM</b> .....	3
<b>ABSTRACT</b> .....	4
<b>1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ</b> .....	5
<b>2. MARC TEÒRIC</b> .....	6
2.1. Càncer de mama.....	6
2.2. Factors de risc i prevenció del càncer de mama.....	6
2.3. Tractament i maneig del càncer de mama. ....	7
2.4. Nutrició en el càncer de mama.....	7
2.5. Experiències de canvis alimentaris en dones amb càncer de mama .....	8
2.5.1. Percepcions i actituds cap a l'alimentació durant i després del tractament. ....	8
2.5.2. Obstacles i barreres per a dur a terme canvis alimentaris.....	9
2.5.3. Estratègies i recursos per a facilitar els canvis alimentaris. ....	9
2.6. Paper de la infermeria en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama .....	10
<b>3. OBJECTIUS DE L'ESTUDI</b> .....	10
<b>4. METODOLOGIA</b> .....	11
4.1. Tipus de disseny.....	11
4.2. Àmbit.....	11
4.3. Participants.....	11
4.4. Tècniques de recollida de dades.....	12
4.5. Anàlisi de les dades .....	13
4.6. Criteris de rigor i validesa .....	14
4.7. Consideracions ètiques i legals .....	15
4.8. Procediment de l'estudi.....	15
<b>5. LIMITACIONS DE L'ESTUDI</b> .....	16
<b>6. RECURSOS</b> .....	16
<b>7. CRONOGRAMA DE L'ESTUDI</b> .....	18
<b>8. APLICABILITAT I UTILITAT PRÀCTICA DELS RESULTATS</b> .....	19
<b>9. PLA DE DIFUSIÓ</b> .....	19
<b>10. CONCLUSIONS DEL PROJECTE</b> .....	21
<b>11. BIBLIOGRAFIA</b> .....	22
<b>12. ANNEXES</b> .....	26

## RESUM

**Introducció:** El càncer de mama és una malaltia de la glàndula mamària que provoca un creixement anormal de cèl·lules formant un tumor. És el tipus de càncer més freqüent entre les dones a Espanya, representant el 30,7% de tots els càncers femenins. Infermeria ha de detectar i prevenir els problemes associats, fomentant la recuperació i disminuint les complicacions. La dieta juga un paper molt important tant en el tractament com en la prevenció d'aquesta malaltia, existeixen canvis en la dieta per tal de pal·liar efectes secundaris així com per evitar que apareguin.

**Objectius:** L'objectiu d'aquest estudi és conèixer les experiències en el canvis alimentaris en dones amb càncer de mama, comprenent aquests canvis produïts després del diagnòstic, quina afectació han tingut i identificar factors que faciliten i obstaculitzen.

**Metodologia:** Es realitzarà un estudi qualitatiu amb perspectiva fenomenològica. La mostra de l'estudi seran dones diagnosticades amb càncer de mama de l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa, que compleixin els criteris d'inclusió i exclusió establerts. Per poder-lo dur a terme es realitzaran entrevistes semiestructurades i grup focal per tal de recollir i analitzar-les. La mostra d'aquest estudi s'obtindrà utilitzant un mostreig no probabilístic de convivència i de manera intencional, seleccionant les participants que millor s'adaptin a les característiques i objectius.

**Aplicabilitat:** L'estudi sobre experiències en canvis alimentaris en dones amb càncer de mama té una àmplia aplicabilitat i utilitat pràctica tant en l'àmbit de la infermeria com en el de l'oncologia i la nutrició, algunes podrien ser: millorar la qualitat de vida de les pacients, orientació i suport als professionals d'infermeria, desenvolupament de programes d'intervenció, contribució a la recerca en oncologia i nutrició

**Paraules Clau:** Càncer de mama, Canvis alimentaris, Experiències, Factors obstaculitzadors i facilitadors.

## ABSTRACT

**Introduction:** Breast cancer is a disease of the mammary gland that causes abnormal growth of cells forming a tumor. It is the most common type of cancer among women in Spain, representing 30.7% of all female cancers. Nursing must detect and prevent associated problems, promoting recovery and reducing complications. The diet plays a very important role both in the treatment and in the prevention of this disease, there are changes in this in order to alleviate side effects as well as to prevent them from appearing.

**Objectives:** The objective of this study is to learn about the experiences of dietary changes in women with breast cancer, understanding these changes produced after the diagnosis, what impact they have had and identifying factors that facilitate and hinder them.

**Methodology:** A qualitative study will be carried out with a phenomenological perspective. The sample of the study will be women diagnosed with breast cancer at the Hospital Sant Joan de Déu de Manresa, who meet the established inclusion and exclusion criteria. In order to carry it out, semi-structured interviews and a focus group will be conducted in order to collect and analyze them. The sample for this study will be obtained using a non-probabilistic sampling of coexistence and in an intentional way, selecting the participants who best adapt to the characteristics and objectives.

**Applicability:** The study on experiences in dietary changes in women with breast cancer has wide applicability and practical utility both in the field of nursing and in that of oncology and nutrition, some could be: improve the quality of patients' lives, guidance and support for nursing professionals, development of intervention programs, contribution to research in oncology and nutrition

**Keywords:** Breast cancer, Dietary changes, Experiences, Obstructive and facilitating factors.

## 1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

El càncer de mama és el tipus de càncer més freqüent entre les dones a Espanya, representant el 30,7% de tots els càncers femenins. S'estima que al 2023 es presentaran al voltant de 34.300 nous casos per cada 100.000 persones a Espanya. La taxa de supervivència als 5 anys a Espanya és del 90,8% en dones i del 86,5% en homes (1).

Els factors de risc en el càncer de mama a Espanya són similars als identificats en altres països, i aquests inclouen l'edat, antecedents familiars de càncer de mama, l'exposició a hormones, l'obesitat, el sedentarisme, el consum excessiu d'alcohol i el tabaquisme (2).

La detecció precoç és essencial per al tractament i la supervivència del càncer de mama. A Espanya hi ha un programa de cribratge, el qual recomana que les dones d'entre 50 i 69 anys es sotmetin a mamografies de detecció cada dos anys de manera gratuïta. (3)

El tractament del càncer de mama a Espanya és multidisciplinari i inclou cirurgia, radioteràpia, quimioteràpia, teràpia hormonal i teràpies dirigides. En els últims anys, hi ha hagut un augment en la utilització de teràpies dirigides i en la personalització del tractament segons les característiques moleculars del tumor (4).

Dins dels estils de vida la dieta juga un paper molt important en el procés que pateix un pacient amb aquesta malaltia. El World Cancer Research Fund (WCRF) defineix que consumir aliments amb fibra i soja poden ajudar en la supervivència d'aquest tipus de càncer. Inclou també mantenir un estat de salut òptim, fer exercici i consumir dins de la dieta fruites, verdures i llegums, reducció de sal i suprimir l'alcohol (5).

Hi ha estudis on s'estipula que la importància de l'alimentació correcta afavoreix la bona evolució i recuperació d'aquest tipus de malaltia post 12 mesos d'haver estat intervinguda quirúrgicament (5).

En resum, el càncer de mama continua sent un important problema de salut pública a Espanya. La detecció precoç i el tractament adequat poden millorar significativament els resultats dels pacients. És important promoure la consciència i l'educació sobre el càncer de mama i prendre mesures per a reduir els factors de risc. Per tant aquest treball té la finalitat de donar resposta a la següent pregunta d'investigació:

→ Quina és l'experiència de les dones diagnosticades de càncer de mama en relació als canvis alimentaris i com ho perceben des de la seva perspectiva?

## 2. MARC TEÒRIC

### 2.1. Càncer de mama

El càncer de mama és una neoplàsia maligna que s'origina en les cèl·lules del teixit mamari i pot disseminar-se a altres òrgans. És el tipus de càncer més comú en dones a nivell mundial, representant el 30,7% dels càncers diagnosticats en dones (6-7).

S'estima que al 2020 es va detectar al voltant de 2,3 milions de nous casos de càncer de mama i que va haver-hi al voltant de 685.000 morts per aquesta causa a tot el món. Es diagnostiquen al voltant de 33.307 nous casos a l'any, amb una taxa de mortalitat al voltant del 15% (8). A Catalunya, la taxa d'incidència del càncer de mama ha anat augmentant en les últimes dècades, encara que s'ha observat una eficàcia en el tractament i evolució de la malaltia en els últims anys. Al 2016, la taxa d'incidència va ser de 112,8 casos per cada 100.000 dones (9).

### 2.2. Factors de risc i prevenció del càncer de mama.

Existeixen diversos factors de risc associats al càncer de mama, entre els quals es troben els factors d'exposició genètics, l'edat, el gènere, els antecedents familiars, factors reproductius i hormonal, l'obesitat, l'alcoholisme, i la radiació, entre altres (7-11).

En quant a la prevenció primària, es recomana mantenir un pes saludable, realitzar exercici físic, reduir el consum d'alcohol, seguir una dieta equilibrada rica en fruites i verdures i evitar l'exposició a factors de risc (11).

La prevenció del càncer de mama implica l'adopció d'hàbits saludables de vida i la detecció precoç de la malaltia. En quant a la detecció precoç, es recomana que totes les dones entre 50 i 69 anys es realitzin una mamografia cada dos anys per a detectar possibles tumors en una fase primerenca. També es recomana que les dones realitzin auto exàmens mamaris periòdics i acudeixin a revisions ginecològiques de manera regular (12).

En un estudi realitzat en una regió del nord d'Espanya (Astúries), es va avaluar l'estat nutricional de dones recentment diagnosticades de càncer de mama, la majoria de les dones d'aquest estudi van presentar sobrepès, alts nivells de sedentarisme i una dieta no equilibrada en el

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

moment del diagnòstic. Aquestes determinacions ressalten la importància d'abordar l'estat nutricional i els hàbits de vida saludables en dones amb càncer de mama. (13)

### 2.3. Tractament i maneig del càncer de mama.

El tractament del càncer de mama depèn de l'estadi de la malaltia, el tipus de càncer, l'estat general de salut del pacient i altres factors individuals. Entre les opcions de tractament es troben la cirurgia que consisteix en l'extirpació parcial o total de la part afectada, la radioteràpia que consisteix en un tractament mitjançant altes dosis de radiació per tal de destruir aquestes cèl·lules canceroses i reduir la mida del tumor, la quimioteràpia que consisteix en l'ús de fàrmacs per a destruir aquestes cèl·lules canceroses evitant que creixin i es divideixin, l'hormonoteràpia que consisteix en la presa de fàrmacs amb actuació modificant les hormones i evitant la seva síntesis o alterant els seus efectes sobre determinades cèl·lules i la teràpia dirigida que consisteix en una modificació molecular bloquejant o desactivant les senyals que indiquen les cèl·lules canceroses pel seu creixement reduint el temps de vida cel·lular. En molts casos, s'utilitza una combinació d'aquestes opcions de tractament per a aconseguir la millor resposta (14).

Quant al maneig del càncer de mama, és important el seguiment i control mèdic periòdic per a detectar possibles recurrències i controlar els efectes secundaris del tractament. També és important el suport psicològic i emocional per al pacient i el seu entorn (15).

La dieta pot evitar o disminuir els efectes secundaris al tractament com serien: nàusees i vòmits, diarrea, restrenyiment, mucositis, anorèxia, xerostomia i disgèusia. Hi ha recomanacions específiques per a cada un d'aquests efectes. També existeixen diversos aliments, plantes medicinals i begudes habituals que poden interaccionar amb fàrmacs. (17)

El tractament nutricional pretén: evitar els dèficits nutricionals, mantenir un pes adequat, ajudar a tolerar millor els aliments, reduir al màxim els efectes secundaris i complicacions dels tractaments oncològics, mantenir-se fort, reduir el cansament, protegir la funció immunitària, millorar al màxim la qualitat de vida. (17)

### 2.4. Nutrició en el càncer de mama

El paper de la nutrició en el càncer de mama és fonamental, ja que una alimentació adequada pot millorar la qualitat de vida i el pronòstic de la malaltia. S'ha demostrat que una dieta rica en

## **Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama**

fruites i verdures, grans integrals i proteïnes magres pot reduir el risc de càncer de mama i millorar la supervivència en dones diagnosticades amb la malaltia (14).

Les dones amb càncer de mama poden experimentar canvis en l'apetit i la digestió a causa dels efectes secundaris del tractament, com la nàusea i la diarrea. A més, alguns tractaments poden afectar l'absorció de nutrients, la qual cosa pot augmentar el risc de desnutrició. Per tant, és important que les dones amb càncer de mama rebin assessorament nutricional individualitzat per a satisfer les seves necessitats nutricionals específiques i prevenir la desnutrició (15).

Les necessitats nutricionals de les dones amb càncer de mama poden variar segons l'estadi de la malaltia, el tipus de tractament i l'edat. En general, es recomana que les dones amb càncer de mama evitin els aliments processats, els greixos saturats i les carns vermelles donant més importància als aliments citats anteriorment (16).

Alguns tractaments com la quimioteràpia i la radioteràpia, poden causar efectes secundaris a llarg termini, com l'osteoporosi i la neuropatia perifèrica. Per tant, és important que les dones amb càncer de mama rebin assessorament nutricional individualitzat i que es controlin periòdicament les seves necessitats nutricionals i el seu estat nutricional durant i després del tractament (17).

En resum, la nutrició juga un paper fonamental en el càncer de mama, tant en la prevenció com en el tractament i el maneig dels efectes secundaris del tractament.

### **2.5. Experiències de canvis alimentaries en dones amb càncer de mama**

#### **2.5.1. Percepcions i actituds cap a l'alimentació durant i després del tractament.**

Segons Rustoen et al. la qualitat de vida és un fenomen subjectiu que inclou quatre àrees o dominis: salut o funcionament, socioeconòmic, psicològic o espiritual i familiar. El domini de salut i funcionament inclou el nivell d'activitat i mobilitat, els símptomes físics, la sexualitat, aspectes o conseqüències del tractament i la capacitat per cuidar els altres i participar en activitats d'oci. (18)

El domini psicològic es centra en la satisfacció, els sentiments, la incertesa, l'autoimatge, qüestions espirituals i la sensació de seguretat i control en relació a la vida (18).



## **Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama**

El domini socioeconòmic engloba el treball, l'educació, els assumptes econòmics, la llar i el barri i la vida social (suport social). Finalment, la família, la parella, els fills i la satisfacció amb aquesta (18).

Les dones amb càncer de mama poden experimentar canvis en la seva percepció i actituds cap a l'alimentació durant i després del tractament. Algunes dones poden sentir por de consumir uns certs aliments que poden augmentar el risc de recurrència del càncer, la qual cosa pot portar a l'eliminació necessària d'aquests aliments de la seva dieta. No obstant això, és important assenyalar que l'evidència actual no suggereix que l'eliminació total d'uns certs aliments de la dieta pugui prevenir la recurrència del càncer de mama (19).

En estudis realitzats els resultats indiquen que les dones estan disposades i són capaç d'iniciar canvis positius en la seva dieta durant les primeres etapes del tractament. Això suggereix que les intervencions dietètiques podrien ser eficaces per promoure hàbits alimentaris que ajudin a controlar el pes i mantenir una bona salut en aquesta població de supervivents de càncer de mama (20).

### **2.5.2. Obstacles i barreres per a dur a terme canvis alimentaris.**

La implementació de canvis alimentaris saludables pot enfrontar obstacles i barreres, com la falta de temps i coneixement sobre nutrició, la falta de suport emocional i social, i la dificultat per a mantenir els canvis a llarg termini. A més, algunes dones poden experimentar dificultats financeres per a accedir a aliments saludables i poden tenir responsabilitats familiars i laborals que limiten la seva capacitat per a preparar menjars saludables (25).

### **2.5.3. Estratègies i recursos per a facilitar els canvis alimentaris.**

És important que les dones amb càncer de mama tinguin accés a estratègies i recursos per a facilitar els canvis alimentaris. Aquests poden incloure rebre assessorament nutricional individualitzat, tenir accés a programes d'educació nutricional i de cuina saludable, i tenir accés a suport emocional i social. A més, la implementació d'estratègies com la planificació de menjars, la compra d'aliments a granel i l'ús de receptes saludables i econòmiques pot ajudar a superar els obstacles i barreres per a dur a terme canvis alimentaris saludables (19,25).

## 2.6. Paper de la infermeria en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

La infermeria exerceix un paper fonamental en la promoció de l'alimentació saludable en dones amb càncer de mama, poden proporcionar informació clara i precisa sobre la relació entre la dieta i la salut, així com la importància de mantenir una alimentació adequada durant i després del tractament. A més, poden identificar les necessitats individuals de cada dona i dissenyar intervencions personalitzades que fomentin canvis alimentaris saludables i sostenibles a llarg termini (26).

Les intervencions d'infermeria poden incloure educació sobre nutrició, assessorament dietètic, seguiment regular i suport emocional i social. Aquestes milloren significativament la qualitat de la dieta i la satisfacció amb la vida en dones amb càncer de mama, garantint així doncs tenir una major taxa d'adherència a una dieta saludable durant i després del tractament (26).

## 3. OBJECTIUS DE L'ESTUDI

Aquest estudi pretén aportar informació sobre l'experiència que viuen les dones diagnosticades de càncer de mama i els canvis alimentaris que aquest els hi ha comportat des de la seva perspectiva.

### **L'objectiu general de l'estudi és:**

- Comprendre l'experiència dels canvis alimentaris de dones amb càncer de mama que estiguin rebent tractament oncològic al servei d'oncologia de la Xarxa Assistencial Universitària de Manresa, durant l'any 2023-2024.

### **Els objectius específics són:**

- Descriure els canvis alimentaris produïts després del diagnòstic en dones amb càncer de mama del Bages durant l'any 2023-2024.
- Comprendre com els hi han afectat els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama del Bages durant l'any 2023-2024.
- Identificar els factors que faciliten i obstaculitzen els canvis en dones amb càncer de mama del Bages durant l'any 2023-2024.

## 4. METODOLOGIA

### 4.1. Tipus de disseny

Aquest estudi es realitzarà mitjançant una metodologia qualitativa per tal d'obtenir dades subjectives de les vivències personals de les dones amb càncer de mama en relació als canvis alimentaris que han experimentat després del diagnòstic.

El disseny d'estudi és de tipus fenomenològic, d'aquesta manera es pretén comprendre les seves experiències personals i poder extreure'n conclusions al respecte (27).

D'aquesta manera, no es tracta de buscar una representació o la quantificació de la informació, sinó que es tracta d'explicar i matissar la informació recollida, de manera inductiva, en busca de la qualitat de la mateixa.

### 4.2. Àmbit

L'estudi es portarà a terme a la comarca del Bages, amb l'hospital de referència Sant Joan de Déu de Manresa, Xarxa assistencial universitària de Manresa (Fundació Althaia), especialment dins de l'hospital de dia Oncològic d'aquest centre.

És l'hospital de referència per a 260.000 habitants, procedents bàsicament del Bages, el Solsonès i el Moianès, així com de la Cerdanya i el Berguedà.

### 4.3. Participants

A Catalunya, l'any 2022 es van detectar 144 casos nous per cada 100.000 dones (28).

Les participants de l'estudi seran dones amb de càncer de mama que estiguin rebent tractament oncològic al servei d'oncologia de la Xarxa Assistencial Universitària de Manresa, durant l'any 2023-2024.

Per l'elecció de les participants d'aquest estudi s'aplicaran uns criteris d'inclusió i exclusió:

#### Criteris d'inclusió:

- Dones majors d'edat amb tractament de càncer de mama.
- Dones que no presentin barrera idiomàtica. Entendre, escriure i parlar català i/o castellà.

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

→ Dones que vulguin participar de manera voluntària, que acceptin i firmin el consentiment informat.

### Criteris d'exclusió:

- Dones amb patologies psiquiàtriques prèvies al diagnòstic de la malaltia.
- Dones que pateixin altres tipus de càncers o malalties gastrointestinals.
- Dones que facin dietes vegetarianes i/o altres tipus de dietes.
- Dones amb tractament pal·liatiu.

### Mostreig

La mostra d'aquest estudi s'obtindrà utilitzant un mostreig no probabilístic de convivència i de manera intencional, seleccionant les participants que millor s'adaptin a les característiques i objectius. Es captaran mitjançant professionals sanitaris de l'hospital de dia Oncològic de l'hospital Sant Joan de Déu de Manresa.

La mida de la mostra variarà segons els resultats obtinguts. En estudis fenomenològics la mostra es de 6 a 10 participants tot i que s'intentarà augmentar si la informació obtinguda és necessària per a complir l'objectiu establert.

## 4.4. Tècniques de recollida de dades

En aquest estudi s'utilitzarà una triangulació de dades de tres tècniques de recollida per a obtenir informació detallada i completa sobre les experiències en els canvis alimentaris de les dones amb càncer de mama. Aquestes tècniques són: entrevista personal, grup focal i diari de l'investigador.

Es realitzaran entrevistes personals i semiestructurades (**Annex I**) a les participants per a explorar en profunditat les seves experiències, percepcions i emocions relacionades amb els canvis alimentaris després del diagnòstic.

Aquestes entrevistes seran flexibles, dinàmiques i obertes, amb l'objectiu de descriure i interpretar vivències, accions, actituds o coneixements des de la perspectiva de l'entrevistat. Es partirà d'un conjunt de preguntes que s'anirà modificant segons evolució. La durada d'aquesta dependrà del transcurs de les entrevistes.

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

Es realitzaran a una sala cedida pel centre a l'hospital de dia Oncològic de Sant Joan de Déu de Manresa. L'entrevistadora ha de proporcionar confiança i empatia, així doncs ha de transmetre tranquil·litat i apropament per tal d'obtenir tota la informació possible. Aquesta tècnica serà gravada en format d'àudio amb el previ consentiment per tal de centrar-se en el discurs de les participants i no perdre el fil conductor.

També es duran a terme grups focals amb les participants per a observar temes específics en un context grupal i obtenir una perspectiva col·lectiva sobre les experiències de les dones amb càncer de mama en relació als canvis alimentaris, conèixer els recursos que van obtenir i quins beneficis han experimentat de manera personal. Això ens permetrà un feed-back d'informació entre les participants. Per la creació dels grups s'oferiran disponibilitats en diferents franges horàries i així poder arribar al màxim de dones possibles (**Annex 2**). Aquesta tècnica es durà a terme a l'hospital de dia Oncològic de l'hospital Sant Joan de Déu de Manresa i estarà composta per diferents punts per tal d'extreure i entendre el màxim d'informació possible. Els punts a tractar seran: explicació introductòria, trencada de gel, preguntes generals, preguntes de transició, preguntes específiques i preguntes de tancament.

Previ a l'inici es farà una presentació per tal de familiaritzar a les participants amb el moderador (en aquest cas serè jo), explicant d'aquesta manera el motiu d'aquest grup focal i fent una presentació individual dels diferents components del grup. La durada d'aquesta sessió serà d'una hora. Es gravarà amb una video-gravació per tal d'evitar la pèrdua de dades en la transcripció. Finalment s'agrairà la participació.

Per acabar, es realitzarà un diari de l'investigador on es recopilaran totes les dades de les entrevistes i grups focals obtingudes. També es tindran en compte les percepcions de la comunicació no verbal que ha pogut observar en el transcurs de les tècniques de recollida.

### 4.5. Anàlisi de les dades

Les dades obtingudes a través de les tècniques de recollida de dades s'analitzaran mitjançant anàlisi de contingut i anàlisi temàtica. Aquest procés es vital en la familiarització amb l'investigador. Implica llegir, rellegir notes i transcripcions, recordar observacions i experiències i escoltar les gravacions fins a submergir-se totalment en les dades.

L'objectiu de l'anàlisi de dades és identificar els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama i quins aspectes poden afectar en la seva vida personal, transformant les experiències de

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

les pròpies pacients en un text de les seves vivències. Per tal de realitzar aquest pas, cal tenir un procés d'organització i un processament de dades molt concret. És una etapa de l'estudi en la que les comparacions són constants.

Es durà a terme una transcripció de les entrevistes personals i grups focals, i es realitzarà una codificació de les dades per a identificar els temes i patrons comuns relacionats amb els canvis alimentaris després del diagnòstic. Aquesta es farà de forma literal, sense resumir amb paraules pròpies el que es diu, evitant les abreviacions el màxim possible, tret de significar un fet analític rellevant.

S'haurà de tenir en compte expressions emocionals com somriures, riures i sospirs de tristesa, que aniran col·locats entre claudàtors.

S'assignaran codis mitjançant un procés de codificació, utilitzant un programa informàtic, en aquest cas l'Atlas ti.

A més, s'analitzarà el diari de l'investigador per a obtenir informació detallada sobre les seves experiències personals.

### 4.6. Criteris de rigor i validesa

Aquest treball seguirà els criteris de rigor i validesa de Guba i Lincoln (30), existeixen 4 criteris per a que la informació obtinguda i la interpretació d'aquesta sigui veraç.

- Credibilitat: Per a aconseguir la credibilitat, s'utilitzarà la triangulació de tècniques de recollida de dades (entrevistes personals, grups focals i diari de l'investigador) garantint que la informació obtinguda és veraç.
- Transferibilitat: Aquest criteri es refereix a la possibilitat de transferir els resultats a altres contextos o situacions. Per a aconseguir la transferibilitat, en aquest treball s'ha descrit detalladament el context en el qual es va realitzar l'estudi i els participants, així com els mètodes utilitzats per a recopilar i analitzar les dades.
- Dependència: Aquest criteri assegura que les recerques siguin estables i repetibles, per aconseguir-ho es realitzarà la triangulació de les tècniques de recollida de dades, que és una eina enriquidora que confereix a l'estudi rigor, profunditat, complexitat i permet donar graus variables de consistència, permetent a la mateixa vegada, reduir els biaixos i augmentar la comprensió d'un fenomen i la seva credibilitat en l'estudi.

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

→ Confirmabilitat: Aquest criteri assegura la confirmació dels resultats, s'aconseguirà amb el feedback amb les participants en les entrevistes realitzades.

### 4.7. Consideracions ètiques i legals

Per poder dur a terme aquest projecte, primerament es presentarà l'autorització a la Direcció de l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa, informant de l'estudi, els objectius i la necessitat de la seva col·laboració.

Abans de començar la recopilació de dades, s'obindrà el consentiment informat de totes les participants (**Annex 3**). Se les informarà de que tenen dret a abandonar si així ho desitgen, es garantirà la confidencialitat i la privacitat de les participants en tot moment seguint les pautes establertes a la Llei Orgànica 03/2018 del 5 de Desembre de Protecció de Dades Personals (31). A més també se seguirà la decalació de Helsinkin (32) i els 4 principis bioètics de l'informe de Belmont: d'autonomia, no maleficència, beneficència i justícia. (33)

També és sol·licitarà l'autorització al Comitè d'Ètica de Recerca (CER) de la universitat UVic-UManresa (34) (**Annex 4**) i al Comitè d'Ètica Organitzacional de la Xarxa Assistencial Universitària de Manresa (Althaia) se li entregarà el projecte.

### 4.8. Procediment de l'estudi

Primer es contactarà amb l'Hospital Sant Joan de Deu de Manresa, tant amb Direcció com amb el servei d'Oncologia per acordar una entrevista i així poder explicar en que consisteix el projecte. També es reunirà el Comitè d'Ètica de Recerca (CER) de la UVic-UManresa i el Comitè d'Ètica de investigació Clínica (CEIC) per presentar l'estudi i la seva finalitat.

El servei d'oncologia de l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa serà qui ens facilitarà les dades dels seus usuaris per poder escollir la mostra.

Seguidament s'obtidran els permisos i autoritzacions necessaris per poder dur a terme el projecte, com el consentiment informat. Aquests consentiments se'ls donarà a les participants perquè coneguin detalladament els objectius de l'estudi, tenint en compte que la participació és voluntària.

Quant ja tinguem la mostra, començarem amb l'obtenció de dades mitjançant a triangulació de tècniques: entrevistes individuals, grups focals i diari de l'investigador.

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

Concretem una data amb les participants per a iniciar les entrevistes semiestructurades, demanarem que ens deixin un despatx a l'Hospital de Dia Oncològic de Manresa per crear un ambient tranquil i relaxat. Les entrevistes les realitzarà l'investigador principal.

Un cop finalitzades totes les entrevistes individuals procedirem a quedar amb totes les participants en una data per a poder fer un grup focal on elles mateixes puguin expressar les seves experiències durant el tractament.

Per a acabar se'ls agrairà a les usuàries la seva participació, ens organitzarem tota la informació recopilada amb l'ajuda del programari Atlas it, que modificarà les dades per a extreure els resultats.

## 5. LIMITACIONS DE L'ESTUDI

Normalment, els projectes solen tenir alguns contratemps o limitacions que afecten al transcurs de l'estudi.

Principalment, la mostra es pot veure afectada per la pèrdua de participants, ja sigui per defunció o per voluntat pròpia. També ens podem trobar que les participants canviïn de domicili, la qual cosa podria causar canvi en la regió sanitària, motiu pel qual quedarien excloses de l'estudi.

D'altre banda, també podem observar manca de confiança o timidesa de les participants per poder expressar els seus sentiments i emocions. Per tal de minimitzar aquesta limitació haurem de garantir un espai tranquil i confortable per tal de maximitzar la confiança de les participants.

## 6. RECURSOS

Per dur a terme el projecte són necessaris dos tipus de recursos; humans i materials.

Des de el punt de vista d'obtenció de les dades, serà necessària una gravadora tant per les entrevistes com pel grup focal i un ordinador per recollir les dades i fer apunts. També es necessitarà una càmera de vídeo.



## **Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama**

El programa que es farà servir es l'Atlas ti per la transcripció i anàlisi de les dades. La llicència que es farà servir d'aquest programa és la llicència per a estudiants amb un preu de 75€. La cerca bibliogràfica la realitzarem mitjançant una connexió a internet a partir d'articles científics, revistes i llibres.

Es precisarà també d'un despatx on realitzar les entrevistes i una sala del propi centre de salut per tal de portar a terme el grup focal.

S'hauran d'imprimir les còpies necessàries tant de consentiments informats com d'entrevistes per a poder obtenir el màxim d'informació possible, tenint en compte imprimir còpies de més, en cas de tenir que repetir-les per errades.

Pel que fa als recursos humans necessitarem:

- L'investigador principal: qui recollirà les dades, organitzarà el procediment de l'estudi i analitzarà les dades.
- Personal Sanitari del servei d'Oncologia de la Xarxa Assistencial Universitària de Manresa
- Altres professionals sanitaris que participin de manera voluntària al projecte

## 7. CRONOGRAMA DE L'ESTUDI

ANY	2023												2024												2025			
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3			
MES/ACTIVITATS																												
RECERCA BIBLIOGRÀFICA																												
ESTABLIR OBJECTIUS, PREPARACIÓ D'INTRUMENTS DE RECOLLIDA DE DADES																												
ACCEPTACIÓ PER COMITÉ D'ÈTICA																												
SELECCIÓ DE MOSTRA																												
ESNTREVISTES																												
RECOLLIDA DE DADES																												
GRUP FOCAL																												
TRANSCRIPCIÓ																												
ANÀLISI																												
REDACCIÓ DE L'ARTICLE																												
DIFUSIÓ DE RESULTATS																												
PUBLICACIÓ PER REVISTA D'IMPACTE																												

## 8. APLICABILITAT I UTILITAT PRÀCTICA DELS RESULTATS

L'estudi sobre experiències en canvis alimentaris en dones amb càncer de mama té una àmplia aplicabilitat i utilitat pràctica tant en l'àmbit de la infermeria com en el de l'oncologia i la nutrició. A continuació, es presenten algunes de les possibles aplicacions i beneficis pràctics de l'estudi:

- Millora de la qualitat de vida de les pacients: L'estudi pot ajudar les dones amb càncer de mama a millorar la seva qualitat de vida, proporcionant-les informació útil i pràctica sobre com fer canvis en la seva alimentació per a reduir els efectes secundaris del tractament i millorar el seu benestar físic i emocional.
- Orientació i suport als professionals d'infermeria: Els resultats de l'estudi poden servir com a guia per als professionals d'infermeria que treballen amb pacients amb càncer de mama, proporcionant-les informació valuosa sobre les experiències dels pacients respecte als canvis alimentaris. Això els permetrà brindar una atenció més informada i personalitzada, adaptant el seu enfocament a les necessitats i preferències individuals de cada pacient.
- Desenvolupament de programes d'intervenció: Els resultats de l'estudi poden ser utilitzats per a dissenyar programes d'intervenció nutricional específics per a dones amb càncer de mama. Els professionals de la salut poden utilitzar la informació obtinguda per a desenvolupar programes que ajudin les pacients a fer canvis positius en la seva alimentació, amb l'objectiu de millorar el seu benestar i reduir els efectes secundaris del tractament.
- Contribució a la recerca en oncologia i nutrició: Els resultats de l'estudi poden ser utilitzats per a informar recerques futures en el camp de l'oncologia i la nutrició i poder utilitzar-los per a generar noves hipòtesis de recerca i desenvolupar noves intervencions per a millorar la qualitat de vida de les pacients amb càncer de mama.

## 9. PLA DE DIFUSIÓ

El pla de difusió de l'estudi és fonamental per a assegurar que els resultats arribin a les persones i organitzacions que poden distribuir-los. A continuació, es presenten algunes estratègies de difusió que es podrien utilitzar:

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

- Ens posarem en contacte amb l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa i les participants per explicar-ne els resultats i fer-ne difusió a través de tríptics.
- Publicació en revistes especialitzades: Una de les formes més efectives de difondre els resultats de l'estudi és publicar-los en revistes especialitzades en infermeria, oncologia i nutrició. Això permetria als professionals del camp tenir accés als resultats i utilitzar-los en el seu treball.  

La revista d'excel·lència amb la qual ens posarem en contacte per tal de publicar l'estudi serà la revista *Enfermeria Oncologica* que té una periodicitat semestral editada com un Open Access Journal per la Societat Espanyola de Enfermería Oncologica. Una altra revista d'interès serà la *Oncology Nursing for safety standards in patient care*.
- Presentació en conferències i seminaris: La presentació dels resultats en conferències i seminaris pot ser una excel·lent manera d'arribar a un públic ampli de professionals i acadèmics interessats en el tema.
- Difusió en xarxes socials: La difusió dels resultats en les xarxes socials pot ser una manera efectiva d'arribar a pacients que busquen informació sobre canvis alimentaris durant el tractament del càncer de mama. Les plataformes de xarxes socials poden ser utilitzades per a compartir informació sobre l'estudi i els resultats, així com per a proporcionar recursos útils per als pacients.
- Col·laboració amb organitzacions de pacients: Les organitzacions de pacients amb càncer de mama poden ser aliats importants per a difondre els resultats de l'estudi. Aquestes organitzacions poden compartir la informació amb els seus membres i proporcionar suport i orientació sobre com implementar canvis alimentaris durant el tractament.
- Publicació en mitjans de comunicació: La publicació dels resultats en mitjans de comunicació, com a periòdics i revistes de salut, pot ser una manera efectiva d'arribar a un públic més ampli de persones interessades en el tema. Els resultats de l'estudi poden ser presentats de manera accessible i pràctica, la qual cosa pot ajudar els pacients i els seus familiars a comprendre millor els canvis alimentaris durant el tractament del càncer de mama.

## 10. CONCLUSIONS DEL PROJECTE

Les conclusions del projecte sobre experiències en canvis alimentaris en dones amb càncer de mama podrien incloure el següent:

La implementació de canvis alimentaris pot millorar la qualitat de vida de les dones amb càncer de mama durant i després del tractament que poden ajudar a reduir els efectes secundaris, millorar la funció immunològica i augmentar l'energia i el benestar en general.

Les dones amb càncer de mama enfronten desafiaments únics en fer canvis en la seva alimentació, que inclouen canvis en el gust i l'apetit, així com la necessitat d'equilibrar la nutrició amb els efectes secundaris del tractament. És important que els professionals de la salut brindin orientació i suport específic per a ajudar els pacients a superar aquests desafiaments.

Els canvis alimentaris poden tenir un impacte positiu en la salut i el benestar emocional de les dones amb càncer de mama. La implementació de canvis alimentaris pot ajudar a les pacients a sentir-se més apoderades i en tenir control del seu tractament i recuperació.

És important que els professionals de la salut treballin en estreta col·laboració amb les dones amb càncer de mama per a desenvolupar plans alimentaris personalitzats que satisfacin les seves necessitats i preferències individuals. Això pot ajudar a augmentar la probabilitat d'èxit i millorar l'adherència als canvis alimentaris.

Des de una perspectiva més personal, dur a terme aquest treball m'ha suposat tot un repte, un gran esforç tan mental com personal. El fet d'haver de combinar feina i estudis ha estat una gran limitació per a mi, tant en el desenvolupament d'aquest treball com en el transcurs de tota la carrera. A més a més, vaig començar realitzant un treball de revisió bibliogràfica, el qual vaig haver de deixar per moltes limitacions. Finalment el canvi crec que va ser en positiu tot i que em va generar certa angoixa pels terminis d'entrega que quedaven, estic molt orgullosa d'haver pogut finalitzar el treball de grau amb l'assoliment dels coneixements sobre la metodologia qualitativa.

Pel que fa a l'aprenentatge, gràcies a l'elaboració d'aquest estudi he pogut aclarir dubtes i trencar amb mites que existeixen en relació al càncer i la nutrició. He pogut consolidar els coneixements teòrics adquirits al llarg del grau d'infermeria. També m'emporto tant el meu propi creixement professional com sobretot el personal.

## 11. BIBLIOGRAFIA

1. Las cifras del cáncer en España 2023 [Internet]. Sociedad Española de Oncología Médica (SEOM). [citado el 3 de febrero de 2023]. Disponible en: [https://seom.org/images/Las\\_cifras\\_del\\_Cancer\\_en\\_Espana\\_2023.pdf](https://seom.org/images/Las_cifras_del_Cancer_en_Espana_2023.pdf)
2. Sociedad Española de Oncología Médica (SEOM). (2022). Factores de riesgo del cancer de mama. <https://seom.org/info-sobre-el-cancer/cancer-de-mama>
3. Ministerio de Sanidad. Estrategia de Salud Pública 2022. [Internet]. Madrid, España: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad; 2022 [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: [https://www.sanidad.gob.es/ciudadanos/pdf/Estrategia\\_de\\_Salud\\_Publica\\_2022\\_Pendiente\\_de\\_NIPO.pdf](https://www.sanidad.gob.es/ciudadanos/pdf/Estrategia_de_Salud_Publica_2022_Pendiente_de_NIPO.pdf)
4. GEICAM - Investigación en Cáncer de Mama [Internet]. GEICAM - Investigación en Cáncer de Mama. 2016 [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: <https://www.geicam.org/>
5. Brunvoll SH, Thune I, Bertheussen GF, Fjeldheim F, Flote VG, Frydenberg H, et al. Cambios en la dieta en pacientes con cáncer de mama en etapa temprana desde antes de la cirugía y durante los 12 meses posteriores a la cirugía. Br J Nutr [Internet]. 2021 [citado el 13 de abril de 2023];125(2):172–82. Disponible en: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32811572/>
6. ¿Qué es el cáncer de mama? [Internet]. Cancer.org. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: <https://www.cancer.org/cancer/breast-cancer/about/what-is-breast-cancer.html>
7. Organización Mundial de la Salud. Cáncer de mama. Disponible en: <https://www.who.int/cancer/prevention/diagnosis-screening/breast-cancer/en/>
8. Sociedad Española de Oncología Médica. Cáncer de mama. Disponible en: <https://www.seom.org/info-sobre-el-cancer/cancer-de-mama>
9. Institut Català d'Oncologia. Informe de cáncer de mama en Cataluña 2016. Disponible en: <http://ico.gencat.cat/ca/institut/Recerca-i-docencia/Informes-i-publicacions/Informes-anuals/Informe-cancer-mama-2016/>
10. Sociedad Americana del Cáncer. Riesgo y prevención del cáncer de mama. Disponible en: <https://www.cancer.org/cancer/breast-cancer/risk-and-prevention.html>
11. Chajès V, Romieu I. Nutrition and breast cancer. Maturitas [Internet]. 2014;77(1):7–11. Disponible en: <http://dx.doi.org/10.1016/j.maturitas.2013.10.004>
12. Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social - Profesionales - CRIBADO POBLACIONAL - CANCER DE MAMA [Internet]. Gob.es. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en:

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

- <https://www.sanidad.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/Cribado/CribadoCancerMama.htm>
13. Cabo García L, González González MP, Alonso-Aperte E, Rodicio Miravalles JL, Rodríguez Rubí D, Achón Tuñón M. Nutritional assessment of female patients newly diagnosed with breast cancer in a northern region of Spain. *Nutr Hosp* [Internet]. 2019;36(6):1332–8. Disponible en: <http://dx.doi.org/10.20960/nh.02788>
  14. Instituto Nacional del Cáncer. Tratamiento del cáncer de mama (PDQ®)—Versión para pacientes. Disponible en: <https://www.cancer.gov/types/breast/patient/breast-treatment-pdq>
  15. Tratamiento del cáncer de mama [Internet]. Cancer.org. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: <https://www.cancer.org/cancer/breast-cancer/treatment.html>
  16. Dieta, nutrición, actividad física y cáncer: Una perspectiva global [Internet]. www.wcrf.org. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: <https://www.wcrf.org/wp-content/uploads/2021/02/Summary-of-Third-Expert-Report-2018.pdf>
  17. Tamayo A, Cillán E, Saló E, Planas A, Domènech M, Esclusa M, et al. Althaia.cat. [citado el 19 de mayo de 2023]. Disponible en: [https://www.althaia.cat/althaia/ca/assistencial/atencio-especialitzada/area-medica/oncologia/nutricio\\_onco.pdf](https://www.althaia.cat/althaia/ca/assistencial/atencio-especialitzada/area-medica/oncologia/nutricio_onco.pdf)
  18. Rustøen T, Begnum S. Quality of Life in Women With Breast Cancer. A review of the literature and implications for nursing practice. *Cancer Nurs*. diciembre 2000;23(6):416-21
  19. Copia Se E, Como B. A Cancer Nutrition Guide [Internet]. Bagitcancer.org. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: <https://bagitcancer.org/wp-content/uploads/2019/04/SanmarBien.pdf>
  20. Fonte JD, Cruzado JA. El Modelo Transteórico y el Ejercicio en Supervivientes de Cáncer de Mama. *Clin Salud* [Internet]. 2021 [citado el 27 de marzo de 2023];32(3):129–37. Disponible en: <https://journals.copmadrid.org/clysa/art/clysa2021a15>
  21. Vance V, Campbell S, McCargar L, Mourtzakis M, Hanning R. Cambios en la dieta y consumo de alimentos en el primer año después del tratamiento del cáncer de mama. *Aplicación Physiol Nutr Metab* [Internet]. 2014;39(6):707–14. Disponible en: <http://dx.doi.org/10.1139/apnm-2013-0400>
  22. Guidelines detail [Internet]. NCCN. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: <https://www.nccn.org/guidelines/guidelines-detail?category=1&id=1419>
  23. Nutrition in cancer care (PDQ®)—health professional version [Internet]. National Cancer Institute. 2003 [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en:

## Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama

- <https://www.cancer.gov/about-cancer/treatment/side-effects/appetite-loss/nutrition-hp-pdq>
24. Breast cancer early detection and diagnosis [Internet]. Cancer.org. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: <https://www.cancer.org/cancer/breast-cancer/screening-tests-and-early-detection.html>
  25. La evidencia de la eficacia de la promoción de la Salud. [citado el 27 de marzo de 2023]. Disponible en: [https://www.obsaludasturias.com/obsa/wp-content/uploads/EHP\\_part2\\_ESP.pdf](https://www.obsaludasturias.com/obsa/wp-content/uploads/EHP_part2_ESP.pdf)
  26. Quintana López VA, Díaz López KDJ, Caire Juvera G. Interventions to improve healthy lifestyles and their effects on psychological variables among breast cancer survivors: a systematic review. Nutr Hosp [Internet]. 2018 [citado el 27 de marzo de 2023];35(4):979–92. Disponible en: [https://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci\\_arttext&pid=S0212-16112018000800033](https://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0212-16112018000800033)
  27. Vanegas C. BC. La investigación cualitativa: un importante abordaje del conocimiento para enfermería. Rev Colomb Enfermería [Revista d'Internet]. 2011 [citado 7 abril 2023];6(6):128-42. Disponible a: <http://revistacolombianadeenfermeria.unbosque.edu.co/article/view/1441>
  28. AECC. Cáncer de mama en cifras [Internet]. Barcelona; 2023. Available from: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiODM1MDY4YzEtZTQ3OS00YjUyLTliYjgtYjk3MDMxOTY3M2MzliwidCI6ImJyYTNjYjJlTYyNGMtNDNhYS05MTgxLWY2N2YxYzI3OTAyOSIsImMiOjh9>
  29. Campoy TJ, Gomes E. Técnicas e instrumentos cualitativos de recogida de datos. En: Manual básico para la realización de tesis, tesis y trabajos de investigación. 2a ed. EOS; 2015. p. 273-300.
  30. E.G. G, Lincoln YS. Effective evaluation: improving the usefulness of evaluation result drought responsive and naturalist approach. Hoboken: Jossey-Bass; 1981. 103-127p.
  31. Samper MB. Ley Orgánica 3/2018, De 5 De Diciembre, De Protección De Datos Personales Y Garantía De Los Derechos Digitales. Protección datos Pers. 2020;145–252.
  32. Carlson R V., Boyd KM, Webb DJ. The revision of the Declaration of Helsinki: Past, present and future. Br J Clin Pharmacol. 2004;57(6):695–713.
  33. Observatori de Bioètica i Dret. El informe Belmont [Internet]. Barcelona; 1979. Available from: [www.bioeticayderecho.ub.es-www.bioeticaidret.cat](http://www.bioeticayderecho.ub.es-www.bioeticaidret.cat)



**Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama**

34. Comitè d'Ètica de la Recerca de la UVic-UCC | UVic [Internet]. Universitat UVic-UCC. [citat 7 abril 2023]. Available from: <https://www.uvic.cat/recerca/comite-etica-de-la-recerca>

## 12. ANNEXES

### **ANNEX 1**

#### **Entrevista personal**

1. Podries explicar-me una mica sobre els teus hàbits alimentaris abans del diagnòstic de càncer de mama?
2. Quins canvis alimentaris has experimentat des que et van diagnosticar càncer de mama?
3. Com ha afectat el tractament del càncer de mama als teus hàbits alimentaris?
4. Com et sents sobre aquests canvis alimentaris?
5. Quina informació o suport sobre nutrició i alimentació has rebut durant el tractament?
6. Quins problemes has tingut per a mantenir una dieta saludable a causa dels efectes secundaris del tractament?
7. Has notat algun canvi en el teu pes o apetit des que vas iniciar el tractament?
8. Hi ha aliments que et resulten més difícils de menjar ara i per què?
9. Has trobat alguna manera d'adaptar la teva dieta per a afrontar els efectes secundaris del tractament?
10. Tens algun consell per a altres dones que també estiguin experimentant canvis alimentaris a causa del tractament del càncer de mama?

## **ANNEX 2**

### **Guió entrevista Grups Focals**

#### **PRESENTACIÓ:**

- Presentació del moderador.
- Explicació de motiu reunió.
- Presentació dels integrants del grup.

#### **INTRODUCCIÓ A LA SESSIÓ GRUPAL:**

- Explicació de necessitat de gravació.
- Explicació de normes a respectar durant en procés. (parar per torns, respectar diferents opinions)

#### **TRENCADA DE GEL:**

- Explicació d'una experiència pròpia emocional per part del moderador com a professional de salut en la cura de pacients amb càncer mama.

#### **PREGUNTES GENERALS D'OBERTURA:**

- Que sabeu sobre el càncer de mama?
- Quines afectacions es poden donar?
- Com ho heu viscut vosaltres aquesta afectació?

#### **PREGUNTES DE TRANSICIÓ:**

- Quins recursos terapèutics heu precisat en tot el trajecte?
- Us podeu identificar amb alguna emoció ara mateix? Perquè?
- Quina creieu que es la pitjor experiència que heu patit des de que us van diagnosticar càncer de mama?

#### **PREGUNTES ESPECÍFIQUES:**

- Que opineu sobre l'afectació emocional que produeix aquesta malaltia?
- Que opineu sobre el canvi de dieta efectuat en aquesta transició?
- Quins són els canvis en la dieta que us han resultat més fàcils i quins més difícils? Perquè?
- Quina creieu que és la solució?

#### **PREGUNTES DE TACTAMENT:**

- Que recomanaríeu a d'altres dones que pateixen aquesta malaltia?

#### **AGRAÏMENT PER LA PARTICIPACIÓ**

**Experiències en els canvis alimentaris en dones amb càncer de mama**

S'agrairà la participació a totes les dones presents i els hi proporcionarem un pin amb el "logo" del llaç del càncer de mama.

### **ANNEX 3**

#### **Consentiment informat**

PROVA PILOT

En/a \_\_\_\_\_ amb DNI \_\_\_\_\_ declaro que he llegit i comprès la fulla d'informació que se m'ha entregat complementada amb informació verbal que he rebut.

He pogut fer preguntes sobre l'estudi, tractaments i possibles riscos

He rebut suficient informació sobre l'estudi

He parlat i aclarat dubtes amb els professionals sanitaris.

Dr.....

Infermera.....

Entenc que la meva participació és voluntària

Autoritzo als professionals de l'estudi accedir al meu historial clínic.

Sóc coneixedor de que tinc dret a anular aquest consentiment en qualsevol moment i puc retirar-me de l'estudi en qualsevol moment, sense donar explicacions i sense que afecti a les meves cures clíniques.

També he estat informat que les meves dades personals seran protegides i incloses a una base de dades amb les garanties de la Llei 15/199 13 de desembre.

Aquí presento lliurement la meva conformitat a participar en aquest estudi.

Manresa, a \_\_\_\_\_ de \_\_\_\_\_ de 2023

Signatura investigador

Signatura participant

**ANNEX 4**

**COMITÈ D' ÈTICA DE RECERCA DE LA  
 UNIVERSITAT DE VIC - UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA  
 FORMULARI DE SOL·LICITUD DE DICTAMEN**

Dades de l'Investigador/a Principal o Responsable:

Nom i Cognoms:		DNI/NIE:
Departament:	Centre:	
Càrrec:		
Telèfon:	*@	*ORCID:
Grup de recerca:	Investigador/a principal del grup:	
Membres equip investigador:		

**\*Camps obligatoris**

Projecte:

Títol Projecte:	
Durada:	Tesi Doctoral: SI <input type="checkbox"/> NO <input type="checkbox"/>
Convocatòria (1):	Any:
<i>(1) I+D, FIS, JA, Pla Propi, projecte UE, contracte directe amb empresa o similar, altres.</i>	
Entitat financeradora:	Finançament sol·licitat:
Idioma del dictamen:	<input type="checkbox"/> Català <input type="checkbox"/> Castellà <input type="checkbox"/> Anglès

**INFORMACIÓ SOBRE EL PROJECTE**

1. Remetre el projecte complet en format pdf.<sup>1</sup>
  2. Adjuntar un resum del projecte en format pdf d'un màxim de 2 pàgines amb lletra arial 10pt que inclogui els següents aspectes:
    - Antecedents, justificació, hipòtesis i objectius.  
Descripció del disseny metodològic (En cas de que no existeixin referències que avalin la metodologia, s'hauria d'incloure una descripció detallada del procediment experimental a seguir).
    - Experiència del grup d'investigació. Indicar fins a 5 referències bibliogràfiques<sup>2</sup> relacionades amb els antecedents del treball i el mètode, si escau, preferiblement del propi equip investigador.
    - Beneficis esperats.
    - Possibles efectes no desitjables o secundaris.
    - Explicar si existeix algun tipus de contraprestació i/o assegurança pels participants.
    - Aspectes ètics
- L, quan s'escaigui, els documents necessaris referents a:
- Permisos o altres informes de les institucions involucrades.
  - Informació sobre l'adequació de les instal·lacions i dels instruments requerits.
  - Fulls d'informació als participants i documents de consentiment informat (adjuntar el model a emplenar, on hi consti explícitament el compliment de la protecció de dades).
  - Com es recull el dret explícit de la persona a retirar-se de l'estudi.
  - Autoritzacions o informes perceptius d'altres institucions col·laboradores en l'estudi.

L'investigador/a principal confirma que aquest projecte compleix amb el *Codi Ètic* i amb el *Document de Bones Pràctiques en Recerca de la UVic-UCC* i garanteix que ho serà durant tot el seu desenvolupament.

**Signatures**

Noms i cognoms de l'IP

Data: \_\_\_\_\_

Vist- i- Plau del coordinador de recerca, responsable de recerca del centre o director/a de tesi si s'escau

Enviar a la Secretaria del CER, cer@uvic-ucc.cat

<sup>1</sup> En l'estat d'elaboració en el moment de presentar la sol·licitud.  
<sup>2</sup> Cal fer ús de la guia d'estil APA o qualsevol altra normativa de citació bibliogràfica